

VÄETISED, LUBIAINED JA INHIBIITORID
Proovide võtmine ja proovide ettevalmistamine
Osa 2: Proovi ettevalmistamise üldised sätted

Fertilizers, liming materials and inhibitors
Sampling and sample preparation
Part 2: General sample preparation provisions

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 1482-2:2024 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles detsembris 2024;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2025. aasta oktoobrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 64 „Väetised ja lubiained“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Meya OÜ, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 64.

Euroopa standardimisorganisatsioon on teinud Euroopa standardi EN 1482-2:2024 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 18.12.2024.	Date of Availability of the European Standard EN 1482-2:2024 is 18.12.2024.
---	--

See standard on Euroopa standardi EN 1482-2:2024 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.	This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 1482-2:2024. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.
---	---

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 65.080

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

Fertilizers, liming materials and inhibitors - Sampling and sample preparation - Part 2: General sample preparation provisions

Engrais, amendements minéraux basiques et inhibiteurs - Échantillonnage et préparation de l'échantillon - Partie 2 : Disposition générales pour la préparation de l'échantillon

Düngemittel, Kalkdünger und Inhibitoren - Probenahme und Probenvorbereitung - Teil 2: Allgemeine Festlegungen zur Probenvorbereitung

This European Standard was approved by CEN on 25 November 2024.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Türkiye and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	6
2 NORMIVIITED.....	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	6
4 PÕHIMÕTE.....	7
5 SEADMED.....	7
5.1 Üldine.....	7
6 PROTSEDUUR.....	8
6.1 Üldine.....	8
6.2 Katseproovide ettevalmistamine algseisundis.....	8
6.3 Algseisundisse jäävate katseproovide edasine ettevalmistamine.....	8
6.3.1 Üldine.....	8
6.3.2 Katsekoguste ettevalmistamine füüsiliseks testimiseks.....	8
6.3.3 Katsekoguste ettevalmistamine niiskuseanalüüsiks.....	9
6.3.4 Katsekoguste ettevalmistamine muudeks keemilisteks analüüsideks.....	9
6.4 Katseproovide edasine ettevalmistamine keemiliseks analüüsiks.....	9
6.4.1 Üldine.....	9
6.4.2 Prooviveski kasutamine.....	10
6.4.3 Uhmri ja nuia kasutamine.....	10
6.5 Tooted, mida on raske mehaaniliselt jahvatada.....	10
6.6 Orgaaniline aine.....	10
6.7 Tooted, mis koosnevad mitmest eri materjalist.....	10
6.8 Vedelad tooted.....	10
6.9 Võõrkehad.....	10
6.10 Säilitamine.....	11
6.11 Katsekoguste võtmine.....	11
6.11.1 Tahked tooted.....	11
6.11.2 Vedelad tooted.....	11
7 MÄRGISTAMINE.....	11
8 PROOVI ETTEVALMISTAMISE ARUANNE.....	11
Kirjandus.....	12

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 1482-2:2024) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 260 „Fertilizers and liming materials“, mille sekretariaati DIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2025. a juuniks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2025. a juuniks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN 1482-2:2007.

Standard EN 1482-2 sisaldab standardiga EN 1482-2:2007 võrreldes järgmisi olulisi tehnilisi muudatusi:

- pealkiri, sissejuhatus, käsitusala, normiviited, terminid ja määratlused on ajakohastatud;
- jaotisesse 6.1 on lisatud hoiustamisnõuded.

EN 1482 „Fertilizers, liming materials and inhibitors — Sampling and sample preparation“ koosneb neljast osast:

- Part 1: General sampling provisions;
- Part 2: General sample preparation provisions;
- Part 3: Sampling of static heaps;
- Part 4: Sampling for microbiological presence in fertilizers.

Dokument on koostatud standardimistaotluse alusel, mille on Euroopa Standardimiskomitee (CEN) suunanud Euroopa Komisjon. Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riikide alaline komitee kiidab edaspidi heaks need taotlused liikmesriikide jaoks.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

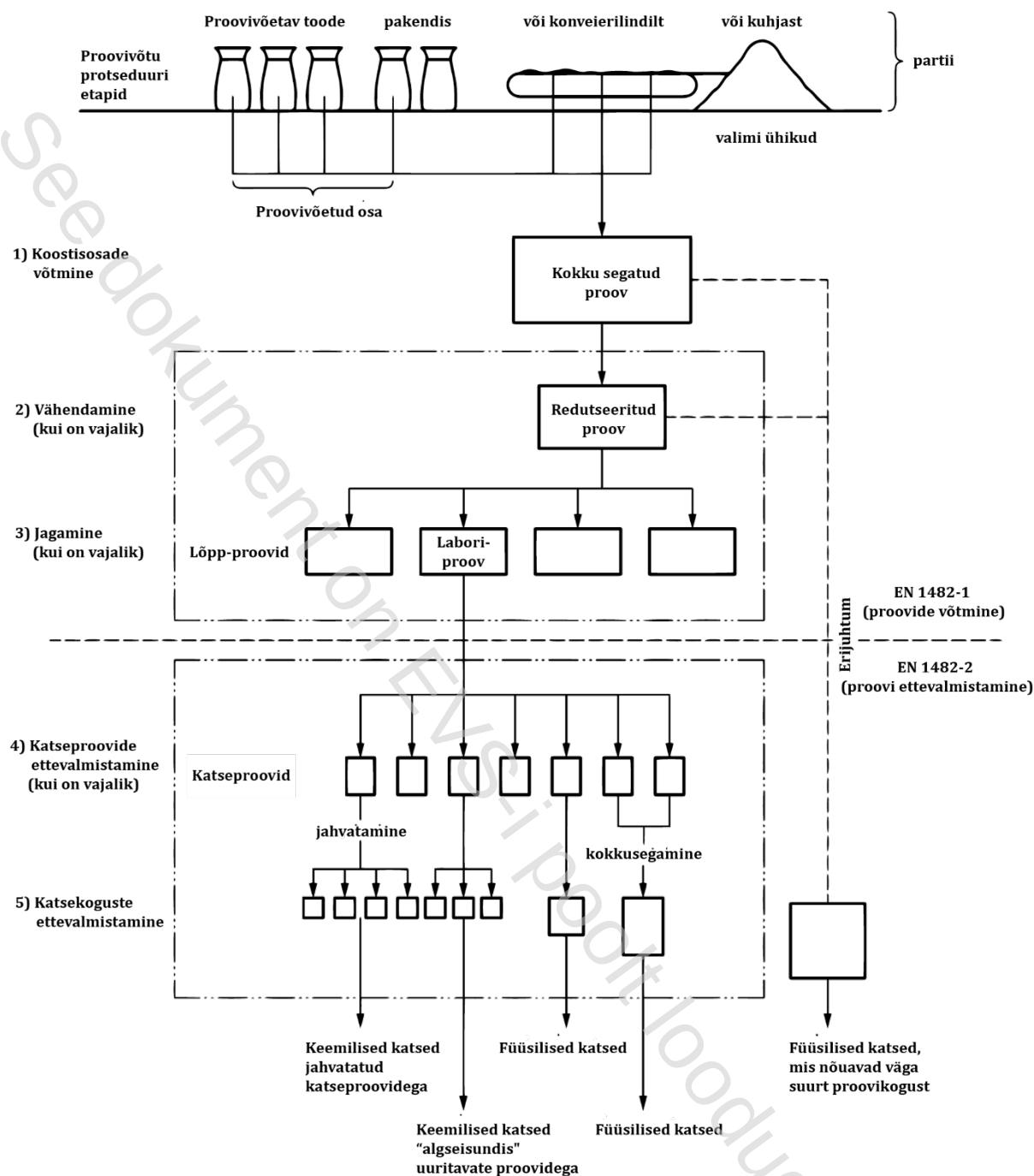
SISSEJUHATUS

See dokument hõlmab järgmisi proovide ettevalmistamise aspekte, mis on tuletatud allpool nimetatud rahvusvahelistest standarditest ja dokumentidest, kuid esitatud lihtsustatud ja kokkuvõtlikus vormis. Rahvusvaheliste standardite pealkirjad on esitatud kirjanduse loetelus.

- Proovide vähendamine ja analüüsiks ettevalmistamine: ISO 7410, ISO 7742, ISO 8358;
- Proovivõtuaruanded: ISO 5306.

EN 1482-1 käsitleb väetiste, lubiainete ja inhibiitorite proovivõttu.

Joonis 1 esitab skemaatilise diagrammi tahkete ainete proovivõtu ja proovide ettevalmistamise protsessist keemiliste ja füüsikaliste omaduste testimisel.

Joonis 1 — Tahkete ainete proovivõtuprotsessi skemaatiline diagramm keemiliseks ja füüsiliseks testimiseks

1 KÄSITLUSALA

See dokument määratleb meetodid väetiste, lubiainete ja inhibiitorite proovide vähendamiseks ja ettevalmistamiseks vedelal ja tahkel kujul ning sätestab nõuded proovide ettevalmistamise aruannetele. Samuti määratleb see meetodid katseproovide ja katsekoguste ettevalmistamiseks laboriproovidest toote järgnevaks keemiliseks või füüsikaliseks analüüsiks. See ei käsitle proovide ettevalmistamist teatud füüsikaliste katsete jaoks, mis nõuavad üle 2 kg kaaluvaid katsekoguseid.

MÄRKUS 1 Terminit „toode“ kasutatakse kogu dokumendi ulatuses ja see hõlmab väetisi, lubimaterjale ja inhibiitoreid, kui pole märgitud teisiti.

MÄRKUS 2 Seoses standardisarja selles osas sätestatud protseduuridega sätestatakse kõik konkreetsele katsemeetodile omased eriprotseduurid selles meetodistandardis.

See dokument kehtib väetistoodete segude kohta, mis on vähemalt kahe järgmise komponendi segu: väetised, lubiained, mullaparandajad, kasvusubstraadid, inhibiitorid ja taime biostimulaatorid, ning kus järgmine kategooria – orgaanilised väetised, orgaanilis-mineraalsed väetised, anorgaanilised väetised, lubiained või inhibiitorid – moodustab väetisetootte segus suurima massi- või mahuprotsendi või vedela vormi puhul kuivaine massiprotsendi. Kui kategooria (orgaanilised väetised, orgaanilis-mineraalsed väetised, anorgaanilised väetised, lubiained või inhibiitorid) ei ole väetise segus suurima protsendimääraga, kohaldatakse Euroopa standardit väetise segu suurima protsendimäära kohta. Juhul kui väetisetootte segu koosneb võrdses koguses komponentidest, otsustab kasutaja, millist standardit rakendada. Erilist tähelepanu tuleb pöörata sellele, et väetisetoodete segu oleks ja jääks proovi võtmise ajal homogeenseks ja hästi segunenuks.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või tervenisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 1482-1:2024. Fertilizers, liming materials and inhibitors — Sampling and sample preparation — Part 1: General sampling provisions

EN 12944-1. Fertilizers and liming materials — Vocabulary — Part 1: General terms

ISO 3310-1. Test sieves — Technical requirements and testing — Part 1: Test sieves of metal wire cloth

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Dokumendi rakendamisel kasutatakse standardis EN 12944-1 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogiaandmebaase järgmistel aadressidel:

- ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp/>;
- IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <https://www.electropedia.org/>.

3.1

jaotamine (*divison*)

protsess, mille käigus toodetakse suuremast massist mitu esinduslikku väiksemat osa, mis on üksteisega ligikaudu võrdse massiga